

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็ก
ในอำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่

ผู้เขียน นายจิรชาย นานบุญมี

ปริญญา สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ณรงค์ อุดมวงศ์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ บุญเชียง

กรรมการ

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กของอำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ และเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมากกับกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ เลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแบบเจาะจง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบดูแลศูนย์เด็กเล็ก เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลศูนย์เด็กเล็ก ประธานคณะกรรมการศูนย์เด็กเล็ก และผู้ดูแลเด็ก รวมทั้งหมด 90 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก จำนวน 41 คน และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 49 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมากมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$ $SD = 0.507$) และกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$ $SD = 0.608$)

เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับดีและดีมาก มีส่วนร่วมในระดับมาก ในทุกด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 4.23$ SD = 0.691) ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ($\bar{X} = 4.07$ SD = 0.642) ด้านการบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.18$ SD = 0.540) ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 4.10$ SD = 0.533) และด้านบุคลากรมี ($\bar{X} = 4.13$ SD = 0.637) ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ในทุกด้าน คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ($\bar{X} = 3.30$ SD = 0.874) ด้านการส่งเสริมพัฒนา ($\bar{X} = 3.10$ SD = 0.721) ด้านการบริการอาหารสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.20$ SD = 0.739) ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดและปลอดภัย ($\bar{X} = 3.09$ SD = 0.648) และด้านบุคลากร ($\bar{X} = 3.00$ SD = 0.762)

การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมากโดยรวมทุกด้าน มีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และเมื่อวิเคราะห์การมีส่วนร่วมเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านบริการอาหารสะอาดปลอดภัย ด้านสิ่งแวดล้อมสะอาดปลอดภัยและด้านบุคลากร ของกลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับดีและดีมาก มีมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่รับผิดชอบศูนย์เด็กเล็กที่ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับพื้นฐานและไม่ผ่านเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

การศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนส่งผลให้ศูนย์เด็กเล็กมีการพัฒนาดีขึ้น

Independent Study Title Community Participation in Operating the Childcare Center in Rong Kwang District, Phrae Province

Author Mr. Jirachay Naboonme

Degree Master of Public Health

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Nongyao Udomvong Chairperson

Asst. Prof. Dr. Waraporn Boonchieng Member

ABSTRACT

Community participation has great importance in developing a childcare center. This descriptive research aimed at studying community participation in operating a childcare center in Rong Kwang district, Phrae province and to compare the differences of community participation in operating a childcare center between the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the good and very good levels, and the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the basic level and not pass level. The 90 subjects, selected by purposive sampling, consisted of 41 persons who took care of the childcare center and passed the criteria at good and very good levels, and 49 persons who took care of the childcare center and passed the criteria at the basic level and not pass level. Data were collected through interviews. Descriptive analysis and t-test were used to analyze the data.

The findings found that the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the good and very good levels had more participation in operating the childcare center for the total activities ($\bar{X} = 4.14$ $SD = 0.507$). The sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at basic

level and not pass level moderately participated in operating the childcare center for the total activities ($\bar{X} = 3.13$ $SD = 0.608$).

Considering each activity, it was found that the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the good and very good levels had more participation in operating the childcare center in the following total activities: health promotion ($\bar{X} = 4.23$ $SD = 0.691$), child development promotion ($\bar{X} = 4.07$ $SD = 0.642$), clean and safe food service ($\bar{X} = 4.18$ $SD = 0.540$), clean and safe environment ($\bar{X} = 4.10$ $SD = 0.642$) and personnel ($\bar{X} = 4.13$ $SD = 0.637$). However, the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the basic level and not pass level moderately participated in operating childcare center of the following total activities : health promotion ($\bar{X} = 3.30$ $SD = 0.874$), child development promotion ($\bar{X} = 3.10$ $SD = 0.721$), clean and safe food service ($\bar{X} = 3.20$ $SD = 0.739$), clean and safe environment ($\bar{X} = 3.09$ $SD = 0.648$) and personnel ($\bar{X} = 3.00$ $SD = 0.762$).

In comparing the participation in operating the childcare center of two sample groups it was revealed that the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the good and very good levels participated more than the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the basic level and not pass level with the significance of $p < .001$. When comparing each activity of participation in five activities : health promotion, child development promotion, clean and safe food service, clean and safe environment and personnel of the two sample groups, the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the good and very good levels participated more than the sample group who took care of the childcare center and passed the criteria at the basic level and not pass level with the significance of $p < .001$.

The results of this study indicated that the community participation could lead to a childcare center developing.